

**UNITED NATIONS GLOBAL COMPACT
SORUMLULUK BİLDİRİMİ RAPORU
2016-2019**

Temmuz, 2019

İçindekiler

Yönetim Kurulu Başkanı'ndan

SKD Türkiye Hakkında

SKD Türkiye ve UN Global Compact

Yönetim Kurulu Başkanı'ndan

İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) olarak 15 yıldır, sürdürülebilirlik kavramını şirketlerin temel stratejilerinden biri haline getirmeye çalışıyor, sürdürülebilir kalkınma konusunda kamu politikalarına katkı sunuyoruz.

2015 yılında Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH)'nin duyurulmasının ardından biz de çalışmalarımızı SKH'ler ışığında tekrar gözden geçirip 5 odak alanında topladık.

Bu odak alanları :

- Düşük Karbon Ekonomisine Geçiş ve Verimlilik
- Sürdürülebilir Sanayi ve Döngüsel Ekonomi
- Sürdürülebilir Tarım ve Gıdaya Erişim
- Sosyal İçerme ve Kapsayıcılık
- Sürdürülebilir Finans ve Risk Yönetimi

Odak alanlarımızda geliştirdiğimiz projelerle, sunduğumuz araçlarla, yayınlarımızla, düzenlediğimiz konferanslarla üyelerimizin sürdürülebilirlik ile ilgili farkındalığını ve kapasitesini artırıyor, onlara ihtiyaç duydukları teknik bilgi ve araçları sunuyoruz.

Son yıllarda iklim kaynaklı risklerin ekonomik boyutu gittikçe artıyor. Yapılan araştırmalar yalnızca 2030 yılına kadar 4 trilyon dolar değerindeki varlığın, iklim değişikliği nedeniyle risk altında olduğunu gösteriyor. Şirketler bir yandan yaklaşan ve büyüyen risklere karşı önlem almaya, stratejilerini bu risklere uygun hale getirmeye çalışıyorlar. Diğer yandan ise yalnızca 2030'a kadar döngüsel ekonomiye geçiş ile yaratılabilecek 4,5 milyar dolarlık bir ekonomik değer de var. Öte yandan çatı örgütümüz Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi (WBCSD)'ne üye 115 şirket özelinde yapılan analizde şirketlerin %41'inin iklim değişikliği risklerini açıkça raporlarında tartıştığı, ancak yalnızca %9'unun iklim değişikliğinin yarattığı fırsatlara değindiği belirtiliyor. Bu iki önemli veriden hareketle Çevre, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) konularında Türkiye iş dünyasının, risklere erkenden hazırlanmasına, hatta bunları avantaja çevirecek çalışmalar yapabilmelerine ön ayak olacak çalışmalar yapıyoruz.

SKD Türkiye olarak, 17. SKH olan "Hedefler için Ortaklıklar"ı çok önemsiyoruz. Kurulduğumuz günden bu güne, başta TÜSİAD ve Global Compact Türkiye olmak üzere iş dünyasının tüm aktörleriyle ortak çalışmalar yapma gayretindeyiz. Bu vesileyle işbirliğimiz için teşekkür eder, bu gayretlerimizin önümüzdeki dönemde de artarak devam edeceğini belirtmek isterim.

Saygılarımla,

Ebru Dildar Edin

SKD Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı

İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) Hakkında

SKD Türkiye, 2004 yılında 13 özel sektör temsilcisinin öncülüğünde kurulmuş ve sadece kurumsal üyelik kabul eden bir iş dünyası derneğidir.

Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi (WBCSD) 'nin Türkiye'deki bölgesel ağı ve iş ortağı olan SKD Türkiye, bu iş birliğinin beraberinde getirdiği sürdürülebilirlik birikimini de çalışma grupları faaliyetleri aracılığıyla üyeleriyle ve çeşitli platformlarda paydaşlarıyla paylaşır.

SKD Türkiye, üye şirketlerin birbirlerinden öğrendiği, ilham aldığı, birlikte değer ürettiği, güçlü partnerlerle iletişimde buldukları, küresel ve ulusal çapta sürdürülebilirlikle ilgili gelişmeler ve bilgi birikiminden faydalanabildiği ve elde ettiği uzmanlıkla kendi sürdürülebilirlik yolculuklarına ivme kazandırdığı önemli bir platformdur. Hedefleri aşağıdaki gibidir:

- Sürdürülebilir kalkınma kavramının iş dünyası ve kamuoyunda bilinirliğini artırmak
- Örnek teşkil edecek iyi uygulamaların artmasını teşvik etmek, tanıtılmasını sağlamak
- Bu alanda politika oluşturulmasına katkı sağlamak
- Uygun araç ve kanallar geliştirmek için çalışmalar yapmak

SKD TÜRKİYE VE UN GLOBAL COMPACT

SKD Türkiye, UN Global Compact'i imzaladığı 2016 yılından itibaren Türkiye ağı ile yakın iletişim içindedir. SKD Türkiye üyesi 61 şirket arasından 11 şirket de Global Compact Türkiye'nin aktif imzacısıdır.

2016'dan bu yana faaliyetlerini BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH'ler) çerçevesinde gözden geçiren ve stratejisini yenileyen SKD Türkiye, Global Compact'in 10 ilkesini ve daha geniş kapsamda ise SKH'leri iş dünyasında yaygınlaştırmayı ve bu konuda farkındalığı artırmayı hedefler. SKH'leri Türkiye iş dünyasının mevcut durumu ve ihtiyaçları gözıyla ele alarak çalışmalarını bu hedeflerle uyumlu 5 alanda yürütür:

1. Düşük Karbon Ekonomisine Geçiş ve Verimlilik
2. Sürdürülebilir Tarım ve Gıdaya Erişim
3. Sürdürülebilir Sanayi ve Döngüsel Ekonomi
4. Sosyal İçerme ve Kapsayıcılık
5. Sürdürülebilir Finans ve Risk Yönetimi

SKD Türkiye, bu 5 odak alanı altındaki çalışmalarını, bünyesinde bulunan ve üyelerin katılımıyla oluşturulan Çalışma Grupları ile yürütür. Üyeler, kendi uzmanlıklarını paylaşarak iş dünyasında sürdürülebilirliğin benimsenmesine katkı sunmak için ve/veya kendi belirledikleri alanlarda uzmanlıklarını ve kapasitelerini artırmak için Çalışma Gruplarında yer alır. Katılımın gönüllü olduğu Çalışma Grupları, uygulayacağı projeleri, yöntem ve araçları SKD Türkiye'nin stratejisi ile uyumlu olacak şekilde kendileri belirler, ortak karar alır. Her Çalışma Grubunun alanıyla ilgili, seminerler, eğitimler, saha gezileri, iyi uygulama paylaşım toplantıları, çalıştaylar ve atölyeler gibi yıla yayılan birçok kapasite artırma faaliyeti düzenlenir.

ODAK ALANLARI

1. Düşük Karbon Ekonomisine Geçiş ve Verimlilik

İklim değişikliği; fosil yakıt kullanımı ve endüstriyel süreçler sonucu ortaya çıkan karbon emisyonları nedeniyle insanlık için giderek daha büyük bir tehdit haline geliyor. İklim değişikliğiyle mücadele;

- Sanayide, taşıtlarda ve binalarda enerji verimliliğini,
- Enerji üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını,
- Endüstriyel süreçlerde kaynak verimliliğini,
- Alternatif enerji kaynaklarını ve bunların ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi için gelişmiş bir teknolojiyi,
- Ekonomide ve tüm iş süreçlerinde bu dönüşümün gerçekleştirilebilmesi için güçlü finansal mekanizmaların kurulmasını zorunlu kılıyor.

Düşük karbon ekonomisi, temiz enerjiye dayalı bir geleceği ifade ediyor. Fosil yakıtlar ekonomik gelişmenin hala önemli bir kısmını oluştursa da yenilenebilir enerjinin hızla düşen maliyetleri bu alana yapılan yatırımları giderek artırıyor. Enerji verimliliğine yapılan yatırımların pazar payı da yine aynı şekilde yükseliyor. İş dünyası, bu dönüşümün gerçekleşmesi konusunda hem birinci aktör konumunda olması hem de birinci faydalanıcısı olması sebebiyle sürdürülebilir kalkınma için iklim değişikliği - düşük karbon ekonomisi - enerji üçgeni büyük önem taşıyor.

Bu odak alanında 2016-2019 arasında yürütülen çalışmalar ve faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

Binalarda Enerji Verimliliği (BEV) Bildirgesi

Binaların ana yaşama ve çalışma alanlarını oluşturması bakımından enerji tüketiminin çok önemli bir kısmı (%40) kapalı alanlarda gerçekleşiyor. BEV Bildirgesi, bu duruma dikkat çekmek ve iş dünyasını tek bir çatı altında toplayarak konu özelinde çalışmalarını teşvik etmek amacıyla 2013 yılında imzaya açıldı.

2016'da Alışveriş Merkezi Yatırımcıları Derneği (AYD) ile iş birliği protokolü imzalanarak enerjinin en çok tüketildiği binalardan olan AVM'lerde enerji verimliliği çalışmaları yaygınlaştırıldı. 2017 sonu itibariyle Bildirge'nin -26'sı SKD üyesi olmak üzere- toplam 31 şirket ve 33 AVM imzacısı bulunuyor. 2016'da imzacı şirketler 2015 yılı verilerine göre raporlamalarını gerçekleştirdi. Veriler 2014 yılıyla karşılaştırılarak sonuçlar şirketlerle paylaşıldı.

Kasım 2017'de AYD iş birliğiyle II. Sürdürülebilirlik Çalıştayı düzenlendi ve şirketlerden örnek uygulamalarla birlikte binalarda enerji verimliliği hakkında bilgi alışverişi gerçekleştirildi.

Binalarda Enerji Verimliliği Başarı Öykünüz Dergisi II

İş dünyasında binalarda enerji verimliliği konusundaki iyi uygulamaları yaygınlaştırmak ve henüz konuya eğilmemiş şirketlere ilham vermek amacıyla ilk sayısı 2015'te yayımlanan derginin ikinci sayısı ise Aralık 2017'de yayımlandı. İkinci sayıda 11'i SKD üyesi toplam 12 şirketin iyi uygulamasına yer verildi.

ISO 50001 Enerji Yönetim Semineri

UNIDO Enerji Yönetim Sistemi Yerel Danışmanları Cihan Karamık ve Mahmut Dede'nin katkılarıyla düzenlenen seminer, Ağustos 2016'da düzenlendi. Seminerde enerji verimliliği ve yönetiminin önemi ile enerji yönetim sistemi uygulama örneği sunuldu.

Saha Ziyaretleri

Enerji verimliliği uygulamalarının yerinde görülmesi ve böylece iyi uygulamaların yaygınlaştırılması amacıyla Çalışma Grubu üyelerine tesis ziyaretleri düzenlendi. İlk olarak Çalışma Grubu üyesi Kanyon'a düzenlenen saha ziyaretinde, Kanyon yönetiminin uyguladığı su kazanımı ve kompost gibi uygulamaları incelendi. İkinci gezi ise Nisan 2017'de Atatürk Havalimanı'na gerçekleştirildi. Çalışma Grubu üyelerinden TAV Havalimanları Holding'in başta aydınlatma dönüşümü ve trijenerasyon olmak üzere hayata geçirdiği enerji verimliliği uygulamaları yerinde incelendi.

Yol ve Trafik Güvenliği Farkındalık Semineri

SKD üyesi HED Akademi ve Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği (TOFD) iş birliğiyle Haziran 2017'de düzenlenen seminer ile, iş dünyasında trafik ve yol güvenliği farkındalığını artırmak amaçlandı. Türkiye'de trafiğin güncel durumu, sürücüleri bekleyen tehlikeler, güvenli davranış, güvenli sürüşün bileşenleri, araç kullanırken doğru bilinen yanlışlar gibi konuları kapsayan eğitim ile şirketlerin trafikten kaynaklı iş kazalarının en

aza indirilerek can ve mal kaybının azaltılması hedeflendi. Garanti Bankası, bu eğitimi kendi çalışanlarına tekrarlayarak TOFD'ye akülü sandalye bağışında bulundu.

“İklim Değişikliğiyle Mücadele ve Özel Sektör” Konferans

SKD Türkiye, TÜSİAD ve Global Compact Türkiye olarak SKH'ler konusunda “5 başlıkta 5 etkinlik” olarak planlanan etkinlik serisinin ilki Eylül 2017'de gerçekleşti. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı ve İklim Değişikliği Baş Müzakerecisi Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar'ın da katıldığı konferansta iklim değişikliğiyle mücadele konusunda iş dünyasının rolü ele alındı ve Ekonomi Politikaları Perspektifinden İklim Değişikliğiyle Mücadele Raporu sunuldu.

Enine Boyuna Elektrikli Araçlar Semineri

Ekim 2017'de Türkiye Elektrikli ve Hibrid Araçlar Platformu (TEHAD) ve EkoRe Yenilenebilir Enerjiler iş birliğiyle düzenlenen seminerde, dünyanın iklim değişikliğiyle mücadele gündeminde önemli yer tutan elektrikli araçlar hakkında farkındalık artırılması hedeflendi.

Adım Adım Binalarda Enerji Verimliliği (BEV)i, Taşıtlarda Enerji Verimliliği (TEV) ve Sanayide Enerji Verimliliği (TEV) Kartları

Enerji Çalışma Grubu'ndan üyeleri Kanyon, HED Akademi ve Schneider Electric'in desteğiyle binalarda, taşıtlarda ve sanayide enerji verimliliği uygulamalarına başlayacak şirketlere yol göstermeyi, rehberlik etmeyi hedefleyen Adım Adım kartları hazırlandı.

Karbon Piyasaları Semineri

SKD Türkiye tarafından, iş dünyasının karbon piyasaları konusundaki güncel teknolojiler ve uygulamalar hakkında bilgilenmesi, Türkiye'de kamu tarafından yapılan altyapı, yasal çerçeve geliştirme ve hazırlık çalışmalarını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı temsilcileri tarafından aktarılması amacıyla 22 Kasım 2018'de Zorlu Holding ev sahipliğinde 26 firmadan 41 kişinin katılımıyla Karbon Piyasaları Semineri organize edildi. SKD Türkiye Genel Sekreteri Konca Çalkıvık'ın açılış konuşması ile başlayan etkinlikte, Shura Enerji Dönüşümü Merkezi, Andoka Danışmanlık, Cabomart ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı temsilcileri birer sunum gerçekleştirdiler.

Film Gösterimi: Seçme Vakti – 14 Mayıs 2019

Oscarlı Belgesel yapımcısı Charles Ferguson'un filmi iklim değişikliğinin yarattığı temel sorunları göz önüne sermenin yanında şirketlerin bu konuda alabileceği verimlilik ve

sürdürülebilirlik aksiyonlarını olası sonuçlarıyla birlikte aktarıyor. Etkinlik, SKD Türkiye tarafından Zorlu Holding desteğiyle Zorlu Holding Levent 199 binasında gerçekleştirildi.

2. Sürdürülebilir Sanayi ve Döngüsel Ekonomi

Sürdürülebilir sanayi, üretim yapan şirketlerin sürdürülebilirliği üretim ve tüketim süreçlerinin tamamında benimsenmiş bir strateji haline getirmesini ifade ediyor. SKD Türkiye, döngüsel ekonomiyi ve sürdürülebilir tüketimi, bu anlayışın temeli olarak ele alır.

Döngüsel ekonomi; mevcut "al, yap, at" (take, make, dispose) şeklindeki ekonomik modeli değiştirmek amacıyla inovatif iş modellerinin ve teknolojinin gücünü kullanarak piyasalar, müşteriler ve doğal kaynaklar arasındaki ilişkiye bakmanın yeni bir yoludur. Endüstri Devrimi'nden bu yana üretim ve tüketimin dönüşmesi için en büyük fırsatlardan biri olarak görülen döngüsel ekonomi; 4.5 trilyon dolarlık bir fırsat sunarak sadece sürdürülebilir bir gelecek için ivmeyi hızlandırmakla kalmıyor, aynı zamanda küresel ekonomik gelişme için de devasa bir potansiyel taşıyor. İş dünyası özelinde bakıldığında başarılı döngüsel iş modelleri, doğal kaynaklara olan bağımlılığı azaltırken şirketler için değer yaratıyor. Bu model şirketlerin maliyetlerini azaltıp verimliliğini artırarak rekabetçiliğini de güçlendiriyor ve risklerini azaltıyor. Sürdürülebilir tüketimi de kapsayan model, şirketlerdeki çalışanların tüketim alışkanlıklarından şirketin tedarik zincirindeki firmaların üretim modellerine kadar geniş bir yelpazeyi ifade ediyor.

Sürdürülebilir Sanayi ve Döngüsel Ekonomi odak alanında yürütülen çalışmalar aşağıdadır.

Türkiye Materials Marketplace (TMM) Projesi

Amerika İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği'nin (US BCSD) projesi olan TMM, Kasım 2016'da Türkiye'de başlatıldı. Projenin ilk 3 yılı, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)'nin atık azaltma projelerini desteklediği "Near Zero Waste" programı kapsamında fonlanıyor. TMM endüstriler arası malzeme alışverişine imkân sağlayan dijital bir platformdur. Yapısı gereği bir dijital girişim niteliğine de sahip olan proje; geleneksel geri dönüşüm modellerini, atık yönetim sistemlerini ve hatta 'atık' kavramını kökten değiştirerek yarattığı yeni 'business-to-business' modelle döngüsel ekonomiye önemli bir

katkı sağlamayı hedefliyor.

Üyeliğin ücretsiz olduğu platformun 2019 Haziran sonu itibariyle toplam 81 üyesi bulunmaktadır. Platformda satılmak üzere ve satın alınmak üzere toplam 100'ün üzerinde malzeme sergilenmektedir.

Kasım 2016'da lansmanı yapılan proje kapsamında 2016, 2017, 2018 yıllarında iki Etkileşim Toplantısı, Üye Buluşması ve Platform kullanımına dair üyelerle webinar gerçekleştirildi.

Projeye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın desteği alınarak websitelerinde projenin tanıtımına yer verildi.

Atıktan Servete

Accenture Strategy tarafından yayınlanan ve döngüsel ekonomiyi soyut bir kavram olmaktan çıkarıp pratik ve uygulanabilir iş modelleri halinde açıklayan *Waste to Wealth* isimli kitap Türkçe'ye kazandırıldı. Yayında, Accenture'ın 120'den fazla şirketi analiz ederek yenilikçi yöntemlerle kaynak verimliliği sağladıklarını tespit ettiği 5 ana döngüsel ekonomi iş modeli anlatılıyor.

Film Gösterimi: Çok Doğru, Çok Akıllı – 5 Haziran 2018

2018 yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde tüm ilgililerin katılımına açık olarak gerçekleştirilen etkinlikte, Türkiye'de ilk defa Sürdürülebilir Yaşam Film Festivali 2011 kapsamında gösterilen Çok Doğru Çok Akıllı (So Right So Smart) filmi Kolektif House Levent'te gösterildi.

Film sürdürülebilirlik yaklaşımıyla tüm şirket stratejisini yeniden ele alan ve bu başarısıyla dünyada lider olan Interface şirketinin değişim hikayesini aktarıyor.

İş Dünyasında Döngüsel Tasarıma Giriş – 16 Kasım 2018

Hollanda Başkonsolosluğu iş birliği ile Hollandalı döngüsel ekonomi uzmanı şirket CIRCO tarafından SKD Türkiye üyelerine özel olarak gerçekleştirilen etkinlikte döngüsel iş modellerin hakkında detaylı bilgi aktarıldıktan sonra, katılımcı şirketlerin döngüsel iş tasarımını giriş seviyede kavramasını sağlayacak atölye çalışması gerçekleştirildi.

Limitli kontenjanı olan atölye çalışmasına SKD Türkiye üyesi şirketler katıldı.

Film Gösterimi: Kapalı Döngü – 14 Mart 2019

SKD Türkiye'nin Circular Economy Club'a üye olmasının ardından tüm dünya ile aynı hafta döngüsel ekonomi konusunda dünyada en önemli belgesellerden kabul edilen Kapalı Döngü Filmi, Zorlu Holding desteğiyle gösterildi. 100'ü aşkın SKD Türkiye üyesi şirket çalışanlarının katıldığı etkinlik Salt Galata'da gerçekleştirildi.

Tekstil Sektöründe Döngüsel Ekonomi Fırsatları – 30 Nisan 2019

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomi Platformu Türkiye Materials Marketplace projesi kapsamında gerçekleştirilen sektörel çalışma etkinliklerinin ilki 30 Nisan 2019'da Zorlu Holding ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

BM Çevre Programı'ndan Burcu Tuncer, WWF Türkiye Genel Müdürü Aslı Pasinli, Brika Sürdürülebilirlik Kurucusu Gülin Yücel'in döngüsel ekonomi ve tekstil sektörü özelindeki konuşmalarının ardından etkinliğin Tekstil Sektöründe Atık Değerlendirme Yöntemleri başlığındaki oturumda Prof. Dr. Elime Dilara Koçak, Prof. Dr. Hale Canbaz ve Prof. Dr. Şule Altun Kurtoğlu tekstil sektöründeki spesifik döngüsel ekonomi imkanlarını aktardılar.

Gıda Sektöründe Döngüsel Ekonomi Fırsatları – 23 Mayıs 2019

Türkiye Materials Marketplace'in sektörel buluşmalarının ikincisi İzmir'de Türk Tuborg ev sahipliğinde, Gıda Sektöründe Döngüsel Ekonomi konusunda gerçekleştirildi. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından desteklenmek üzere seçilen ilk ve tek Türk girişimi olan Fazla Gıda'nın ve EBDR "Near Zero Waste Program" Yöneticisi Deniz Yurtsever'in sunumlarının ardından Prof. Dr. Yekta Göksungur, Prof. Dr. Taner Baysal ve Dr. Alper Karakaya'nın sunumlarının ardından atölye çalışmalarına geçildi.

Döngüsel İş Tasarımı Eğitimi – 16, 17, 28 Mayıs 2019

Hollanda Konsoloslğu ve SKD Türkiye iş birliğiyle düzenlenen 3 günlük Döngüsel İş Tasarımı Eğitimi'nde döngüsel ekonomi prensipleriyle iş modeli yaratmak ve var olan iş modelini döngüsel ekonomi prensiplerine göre yeniden ele almak için yöntemler, uygulamalar, mali ve süreç analizleriyle birlikte CIRCO eğitmenleri tarafından aktarıldı. Eğitime SKD Türkiye üyesi 10 şirketten 20 kişi katıldı.

Duyarlı Ol (do!) Projesi

2015 yılında başlatılan proje, çalışma alanlarında 'Duyarlı İnsanlar' yaratarak iş yerlerinde elektrikten suya, yakıttan kağıda kaynak tasarrufu sağlamayı amaçlıyor. SKD Türkiye üyesi şirketlerin yanı sıra üye olmayan şirketlere de açık olan projenin ölçme,

değerlendirme ve raporlamayı da kapsayan ikinci versiyonu 2017’de hayata geçirildi. Zorlu Holding, Süttaş ve Borusan Danışmanlık DO! Projesi’ni hayata geçirdi.

3. Sürdürülebilir Tarım ve Gıdaya Erişim

Çalışmalar, dünya nüfusunun 2050’de 9 milyara ulaşacağını ve üretim-tüketim süreçlerinin halihazırdaki gibi devam etmesi halinde bu nüfusun hayatta kalabilmesi için 2.3 dünyaya denk bir ekolojik kaynak gerekeceğini ortaya koyuyor. Nüfus artışıyla ters orantılı olarak doğal kaynakların hızla tükenmesi sonucu yoksulluk giderek artacak ve sağlıklı gıdaya erişim giderek zorlaşacak. Önümüzdeki yıllarda küresel ısınma kaynaklı aşırı iklim olayları, sürdürülebilir olmayan tarım teknikleri ve tedarik zincirleri, yerel gelir kaynaklarının azalması, ormansızlaşma, arazilerin ve su havzalarının sürdürülebilir bir şekilde yönetilememesi gibi sebeplerden dolayı tarım ve gıda oldukça olumsuz etkilenecek. İş dünyasının bu durumun önüne geçmek için kuvvetli araçlara sahip olmasından yola çıkılarak oluşturulan odak alanında yapılan çalışmalar aşağıdadır.

Sürdürülebilir Tarım İlkeleri Kılavuzu

2015 yılında yayınlanan kılavuz, Türkiye’de tarımın çevresel, sosyal ve ekonomik boyutlarını sürdürülebilirlik perspektifinden ele alan ilk çalışmalardan biri oldu. Kılavuz, tarım arazilerinin, üreticilerin, çevrenin ve doğal kaynakların korunmasını geliştirecek sistem ve uygulamalar konusundaki farkındalığı artırmayı hedefliyor.

Sürdürülebilir Tarım İlkeleri ve İyi Uygulamalar Rehberi

2015 yılında yayınlanan Sürdürülebilir Tarım İlkeleri’nin güncellenip-revize edilip tekrar paylaşıldığı bu yayında ayrıca SKD Türkiye, TÜSİAD ve Global Compact Türkiye üyesi 15 şirketin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Sürdürülebilir Tarım İlkeleri ile ilişkilendirilmiş sürdürülebilir tarım konulu iyi uygulama örneklerine de yer verildi. Yayının lansmanı SKD Türkiye, TÜSİAD ve Global Compact Türkiye iş birliğiyle 12 Ekim’de gerçekleştirilen Sürdürülebilir Tarım ve Gıdaya Erişim toplantısında yapıldı.

Sürdürülebilir Tarım ve Gıdaya Erişim Toplantısı – 12 Ekim 2018

TÜSİAD ve Global Compact Türkiye iş birliğiyle düzenlenen Sürdürülebilir Tarım ve Gıdaya Erişim toplantısı, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırma ve Politikalar Genel Müdürü Özkan Kayacan katılımı ile 12 Ekim 2018 tarihinde gerçekleştirildi. Cuma günü gerçekleştirildi. Çevresel, sosyal ve ekonomik perspektiften sürdürülebilir tarım konusunun işlendiği toplantıda ayrıca “Sürdürülebilir Tarım İlkeleri İyi Uygulamalar Rehberi”nin de lansmanı gerçekleştirildi.

Tarımsal Üretim İklım Değişikliğine Adaptasyonu Farkındalık Çalıştayı – 4 Nisan 2019

SKD Türkiye tarafından Alman Kalkınma Ajansı (GIZ) iş birliğiyle başlatılan “Tarımsal Üretim İklım Değişikliğine Dayanıklılığının Artırılması” projesi kapsamında düzenlenen yarım günlük, GIZ uzmanlarının da katılımıyla dünyadan örnekleri değerlendirip, konuyu risk ve fırsat boyutlarıyla ele alındı.

4. Sosyal İçerme ve Kapsayıcılık

Şirketlerin geleceğini çalışanları, müşterileri, tedarikçileri, tüketicileri, içinde faaliyet gösterdiği yerel topluluklar, ilişkide bulunduğu hükümetler ve hissedarlarının bakış açısı, desteği veya sadakati belirliyor. Şirketlerin sürdürülebilirliğinin, finansal kârdan öte tüm paydaşlar için yaratılan katma değerle yakından ilişkili olması, sürdürülebilirliğin ekonomik, çevresel ve sosyal boyutlarının entegre bir şekilde ele alınmasını gerektiriyor. SKD Türkiye, şirketlerin özellikle sürdürülebilirliğin temel kavramlarından olan sosyal içerme ve kapsayıcılığı gözeterek bir iş modelini benimsemelerini hedefler. Bu odak alanı altında şirketlerin sosyal sermayenin ölçülmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi ile sosyal etkileri konusunda farkındalık sağlamaya yönelik gerçekleştirilen çalışmalar aşağıdadır.

Özel Sektörde Kadın İstihdamı ve Fırsat Eşitliği Vaka Analizi

SKD üyelerinden TSKB ve AFD (Fransız Kalkınma Ajansı) iş birliğiyle sağlanan fon kapsamında, SKD üyesi ve aynı zamanda WEPs (Kadının Güçlenmesi Prensipleri) imzacısı olan 8 şirketin kadın istihdamı ve fırsat eşitliği konusunda gerçekleştirdikleri projelerini ele alan bir vaka analizi gerçekleştirildi. Vaka analizine dahil olan iyi uygulamaların seçimi konusunda PwC'nin desteğiyle oluşturulan kriterler kullanıldı.

Vaka analizinin içeriğini ve sonuçlarını içeren "İş Dünyasından Kadın İstihdamı ve Fırsat Eşitliği Deneyimleri" isimli rapor, şirketlerin genel politikalarından öte, spesifik projelerini ele alarak bunların somut etkilerinin değerlendirmesini içeriyor. Raporda, iş dünyasında mevcut kurum kültürünün cinsiyet eşitliğinin benimsendiği bir hale dönüşmesinin aşamaları ve sonuçları en iyi uygulamalar üzerinden gözler önüne seriliyor. Bu raporda ele alınan vakalar yolu ile, kadın istihdamı ve fırsat eşitliği konusunda işe nereden başlanabileceği konusunda belirsizlik yaşayan şirketlerin sürecin tamamını görmelerini sağlaması hedeflendi.

Söz konusu çalışmanın bulguları, TÜSİAD ve Global Compact Türkiye ile "5 başlıkta 5

etkinlik” olarak planlanan etkinlik serisinin ikincisinde, Mart 2017’de gerçekleştirilen etkinlikte kamuoyu ile paylaşıldı. Etkinlikte Çalışma Grubunun liderliğini üstlenen Koç Holding, projeye destek sağlayan TSKB, vakaların analizini gerçekleştiren PwC söz alırken, etkinliğin ikinci kısmında kadın istihdamı ve fırsat eşitliğine sivil toplum ve özel sektör gözüyle bakan ve bu iki aktör arasındaki iş birliğinin önemini vurgulayan bir panel gerçekleştirildi.

Kadın İstihdamında Güncel Değişiklikler Eğitimi

Analık İzni veya Ücretsiz İzin Sonrası Yapılacak Kısmi Süreli Çalışmalar Hakkında Yönetmelikle ilgili gerçekleşen güncel değişiklikleri paylaşmak amacıyla PwC Türkiye İş Hukuku Hizmetleri Birimi’nin desteğiyle düzenlenen eğitimde aşağıdaki konular ele alındı:

1. Gebe ve emzikli kadın çalışanlar için çalışma saatleri
2. Gece çalışmaları
3. Çocuk bakım yurtları (kreşler)
4. Analık hali izni
5. Doğumdan sonra kullanılacak ücretsiz izinler
6. Yarım çalışma ödeneği
7. Kısmi süreli (part-time) çalışma hakkı
8. Yeni yönetmeliğin kadın istihdamına etkileri

Eşit Adımlar Platformu

Çalışma grubu tarafından 2017 yılı sonunda SKD’nin kapsayıcı rolü ile bağlantılı olarak, kadın istihdamına yönelik iyi uygulamaların, şirketlere yönelik öz değerlendirme araçlarının, Türkiye’de ve dünyada yapılmış çalışmaların, raporların ve etkinliklerin bir arada olduğu bir mecra oluşturulması hedeflendi. Global Compact Türkiye ile iş birliği yapılan platformu gerek kadın ve erkek özel sektör çalışanlarının gerek kamu ve STK’ların gerekse de kadın istihdamına yönelik hibe veren kurumların, kadın girişimcilerin kullanması, böylece konuyla ilgili özel sektör odaklı bir ağ oluşturması amaçlanıyor. Ana hedefi özel sektörde kadın istihdamının artırılması ve kadın-erkek fırsat eşitliğinin sağlanması olan platformun arayüz tasarımına ve içerik toplanmasına 2017 sonunda başlandı. Aralık 2018’de açılan platformda şu an itibarıyla 67 iyi uygulama örneği yer alıyor.

5. Sürdürülebilir Finans ve Risk Yönetimi

SKD Türkiye Sürdürülebilir Finans ve Risk Yönetimi Çalışma Grubu amacı; giderek artan çevresel, sosyal ve yönetişimsel riskler hakkında farkındalık yaratmayı, kurumsal performansı iyileştirirken risk, strateji ve karar alma süreçleri arasında bağlantı kurulmasını sağlamaktır. Her yıl tekrarladığı Reporting Matters Projesi ile üyelerinin raporlama kalitesini yükselterek iş dünyasına duyulan güvenin artmasına, potansiyel risklerin görülmesine ve fırsatların yakalanmasına katkı sağlar.

Bu odak alanının altında yapılan çalışmalar aşağıda verilmiştir.

Sürdürülebilir Finans Forumu

2013 yılından itibaren her yıl bankacılık, bankacılık dışı finans sektörü ve reel sektörde sürdürülebilir finans konusundaki farkındalığın artırılması ve iyi uygulamaların paylaşılması amacıyla Global Compact Türkiye ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI) iş birliğiyle düzenleniyor. Forum için her yıl bir tema belirlenerek bu temayla ilgili Türkiye’den ve dünyadan uzman kişiler konuşmacı ve panelist olarak davet ediliyor.

2016 yılında düzenlenen IV. Sürdürülebilir Finans Forumu, “Kapsayıcı Büyüme İçin Kapsayıcı Finans” başlığıyla Borsa İstanbul’da gerçekleştirildi. Forum’un açılışında konuşan Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, kalkınma ile birlikte refahın artmasından ve adalet kavramından da bahsedilmesi gerektiğini ifade etti. Forum’da “Gelişmekte Olan Ülkelerde Kapsayıcı Finans” ve “Finansal Kapsayıcılık Konusunda İyi Uygulamalar” başlığıyla gerçekleştirilen panellerde, yerli ve yabancı uzmanlar, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme ile finansman arasındaki ilişkiyi iş dünyası açısından ele alarak bu alandaki iyi uygulamaları paylaştılar.

2017 yılında düzenlenen V. Sürdürülebilir Finans Forumu ise Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek’in katılımıyla, “İklim Değişikliğiyle Mücadele ve Finans Sektörü” ana temasıyla gerçekleşti. Türk iş dünyası ve finans sektörünün SKH’ler çerçevesinde strateji geliştirmelerine teşvik etmek amacıyla gerçekleştirilen forum kapsamında 7 bankanın

imzaladığı, Global Compact Türkiye Sürdürülebilir Finansman Bildirgesi'nin lansmanı da yapıldı. İmzacı bankalar, 50 milyon dolar ve üstündeki projelerin finansmanında, projenin çevresel ve sosyal etkilerini de değerlendirme süreçlerine alacaklarını açıkladı.

Reporting Matters

SKD Türkiye'nin çatı örgütü WBCSD ve Londra merkezli Danışmanlık Şirketi Radley Yeldar iş birliğiyle geliştirilen Reporting Matters, finansal olmayan raporların kalitesini ve etkisini artırmayı amaçlayan bir metodoloji olarak, 2017 yılında SKD üyelerine uygulanmaya başlandı. Çalışma aşağıdaki 3 aşamadan oluşuyor:

1. SKD üyeleri arasından raporlama yapan 30 kurumun raporlarının SKD ve PwC Türkiye tarafından oluşturulan ekip 3 ana kriter ve toplam 18 alt kriter bazında değerlendirilmesi
2. Rapor sahibi şirketlere bire bir geri bildirim seansları yapılması
3. Genel sonuçların, raporlama trendlerinin, iyi uygulamaların ve önerilerin yer aldığı Türkiye raporunun hazırlanması

2017 değerlendirmelerinden çıkan ana bulgular, spesifik konu bazlı röportajlarla birlikte Reporting Matters 2017 ana raporunda derlendi. Raporun lansmanı, Mart 2018'de SKD Üye Buluşması'nda gerçekleştirildi.

Reporting Matters projesi 2018 yılında da devam ettirildi. SKD Türkiye'nin 2018 yılında sürdürülebilirlik ve entegre rapor yayınlamış 25 üyesinin raporlarının değerlendirildiği Reporting Matters 2018 yayın lansmanı 17 Haziran 2019 tarihinde, TSKB ev sahipliğinde IIRC Onursal Başkanı Mervyn King'in onur konuğu olarak katıldığı etkinlikle lanse edildi.

Film Gösterimi: Gerçek Değer - 20 Haziran 2019

Zorlu Holding iş birliği ile Zorlu PSM'de herkesin katılımına açık olarak duyurulan, 100'ü aşkın kişinin de katılımıyla gerçekleştirilen film günümüzdeki değişimi tetikleyen en önemli gruplardan olan sosyal girişimcilerinin iş dünyasına getirdiği değişimlere odaklanıyor. Filmde şirketlerinin varlığını sürdürecekarlılığa ulaşmasının yanında, gezegene de fayda sağlayabilecek yeni iş modelleri kurucuları / liderlerinin ilham verici hikayeleriyle aktarılıyor.